

2/2019

Časopis Domova pro seniory Havlíčkův Brod, krajské příspěvkové organizace

Husova

U Panských

Břevnice

Květen

*Všechno v máji zpívá,
všechno voní,
nejvíc planých růží kytička.
Pro kohopak vila jsem ji loni?
Jenom pro milého bratříčka.*

*Letos však ji viju pro mládence
ze šípku, jenž kvete pod strání.
Je nám tady hezky jako mřence
v řece, kde se volně prohání.*

*Zavoň, kvítí, zazpívej nám, máji,
zavlni se nám, vodo, u nohou!
Jabloně jen proto odkvétají,
že už vůni unést nemohou.*

František Hrubín

Vážení přátelé,

vítám všechny u dalšího čísla našeho časopisu.

Jak je v poslední době zvykem, vždy na jeho úvod podávám několik informací o přípravách na zahájení provozu v nové přístavbě budovy Husova v blízkosti centra Havlíčkova Brodu.

Musím konstatovat, že oproti našim předpokladům došlo bohužel k určité prodlevě v dodávkách některého vybavení, a to zejména z důvodu složitosti procesů veřejných zakázek.

Přesto již v současné době dochází k montáži části vybavení objektu a náš zřizovatel Kraj Vysočina i my všichni se snažíme o maximální urychlení tak, aby mohlo být zahájeno přijímání nových klientů a zaměstnanců.

V našem pořadníku evidujeme v tuto chvíli přes 500 žádostí o přijetí, velká část z nich se nám jeví jako opravdu naléhavá. Víme, že by bylo velmi dobré pečovat o své blízké doma v jejich domácím prostředí, ale někdy začne být situace tak náročná, že přijetí do pobytového zařízení je jediným možným řešením.

Opravdu bychom velmi rádi vyhověli všem žadatelům, kteří to potřebují, a tak doufáme, že v nejbližších měsících nám bude umožněno zahájit provoz alespoň v části nové přístavby.

Přeji vám příjemné prožití jarních dní, pěkné léto a vše dobré v nadcházejících měsících!

Vaše Hana Hlaváčková
ředitelka domova pro seniory

Přečtěte si

V letošním roce se Velikonoce slavily poměrně pozdě – až koncem dubna. A většina koledníků vstoupila do dveří se slovy „Hody, hody doprovody...“, ale víme, co je to ta provoda a jak se to vlastně píše?

Hody, hody doprovody, či do provody?

Každý si nepochybně pamatuje začátek této velikonoční koledy, již jsme se učili doma, ve školce, později i ve škole. Ale co pravopis? Psát zvlášť, či dohromady? Většina z nás by napsala variantu *doprovody*, protože na základě našeho novočeského jazykového povědomí slovo *doprovody* vnímáme jako bezobsažné doplnění rýmu; nanejvýš jsme ochotni je spojovat s významem ‘doprovázet někoho cestou někam’ nebo s označením osob ‘někoho doprovázejících’. Málokdo dnes totiž ví, že existovalo slovo *provoda* s významem ‘Provodní neděle, tj. první neděle po Velikonocích’; proto bychom měli vlastně psát *do provody*, případně *do Provody*.

Abychom lépe porozuměli významu textu koledy *Hody, hody do provody*, podívejme se na její historii. V knize Věry Frolcové *Velikonoce* (Vyšehrad, Praha 2001, s. 227) se dočteme, že tato koleda vlastně zakonzervovala původně osmidenní velikonoční hody, tj. slavení Velikonoc od Hodu božího

do následující Provodní neděle. Tato osmidenní oslava, známá jako velikonoční oktáv (oktáva), platila až do roku 1094, tehdy totiž synoda v Kostnici stanovila počet velikonočních svátků na tři dny. Slova *provod*, *provoda*, *sprovoda* jako označení první neděle po velikonočních hodech (tato neděle bývá u nás nazývána též *Bílou nedělí* podle bílého oděvu, který nosili nově pokřtění po celý velikonoční oktáv) znali Čechové od středověku. Slovy *pomni hody na provody*, že *jsú svaté dni* vyzývali kazatelé (např. i Jan Hus) ke zdrženlivosti a ukázněnému životu po celý velikonoční oktáv, podobnou výzvu obsahuje i masopusní hra z konce 17. století: *do sprovodu zanech veselosti, svodu*. Říkadlo *Hody, hody do provody* je tedy vlastně ohlasem středověkého popěvku inspirovaného patrně duchovním textem (incipitem kázání, písně).
Hana Konečná[Drobnosti]

Holubí drama

Bylo - nebylo, žila rodina holubů doupňáků. Statný holoubek a jemná holubička. Nejdříve si chtěli postavit hnízdo na stromě, ale strom pod tíhou větru spadl. A tak holubičku napadlo, že hnízdo vystaví na okně pokoje v Domově Husova ve druhém patře. Je tu klid, nikdo nás tu

rušit nebude. Oteplilo se, začalo svítit slunce a holubička sedí na vejcích. Holub shání pro holubici krmení, aby se jejich robátka co nejdříve vylíhla. Při jedné z cest za krméním narazil do oken, uhořel se do hlavy a zahynul. Co bude s holubičkou a jejími nenarozenými holoubaty? Zachrání je někdo? Lidská ruka jí podala krmení a vodu a tak má vše dobrý konec. Vylíhnutá holoubátka opustila hnízdo v pátek dne 24. května ráno ve 4.30 hod. a občas se na nás přiletí přes sklo podívat.

Aktuality z našich domovů

Husova

- Masopustní veselí začalo v Domově Husova průvodem masek po pokojích. Všichni jsme se sešli na jídelně a zpívali a tančili, ochutnávali jitrnice, tlačenko, zkrátka vše, co bychom neměli. Ale je to dobrota!

- Hned z kraje března nám přišli zahrát pan Jindřich Macek společně se slečnou Jitkou Baštovou. Jejich písně na loutnu a harmoniku s vyprávěním o Karlu IV. nám připomnělo, jak těžké bylo žít v době středověku.
- První jarní posezení – i káva chutná lépe.

- Narodeninová oslava a posezení při příležitosti MDŽ. Na pozvání za námi přijeli také klienti z Domova z Břevnice. Něco dobrého jsme upekli, ale hlavně si zaspívali spolu s Kájou a Pájou.

- Na konci března jsme soutěžili ve všeobecných znalostech, poznávání předmětů, či skládání puzzle. To všechno je Kufr – soutěž pro znalce. Přijeli i z Domova U Panských a z Astry denního stacionáře v Humpolci. Touto cestou musím poděkovat pekárně Vilém a lékárně pana Webra, kteří nám soutěž sponzorovali.

- Paní Lipenská přišla vyprávět o putování po posvátných místech.
- My zase společně doputovali v projektu Česká republika do Karlovarského kraje. S žáky osmé třídy jsme ochutnávali různé minerální

vody, poslechli si povídání žáků a pověsti tohoto kraje.

- Na Velikonoce jsme se pilně připravovali, paní Kabelková s námi upletla pomlázky, s žáky ze ZŠ Sady jsme na Zelený čtvrtek pekli jidáše a pan farář Soukal spolu s Radkou Čapkovou nám na Velký pátek popsali události spojené s ukřižováním Ježíše Krista tzv. Křížovou cestu. I malí si rádi poslechli vyprávění doprovázené zpěvem obou účastníků.

- Hradecký kraj - to byla velmi povedená prezentace děvčat osmé třídy. Všeobecný kvíz znalostí nás všechny rozesmál, protože jsme hodně zapomněli a žáci ještě nevěděli. Společně jsme vše dali dohromady a dopoledne uteklo jako voda.
- Pálení čarodějnic či filipojakubská noc je lidový zvyk spojený s pálením ohňů a vírou v čarodějnice. Ani my jsme mu nezůstali nic dlužni a oheň jsme si zapálili. Sice jen naoko v jídelně, ale muzikanti ve složení Pavel Novotný, František Stejskal a Jan Moliš nám přišli zahrát folkové písničky a opečené vuřty také nechyběly.

V jídelně bylo veselo, všichni jsme zavzpomínali na mládí, zaspívali si Sedm žlutých kamínek nebo Dlouhána Frankieho. Nezapomněli jsme ani na dubnové oslavence s malým dárečkem a písničkou k narozeninám.

- Pokud je hezké počasí jsme venku v zahradě Domova a pilně trénujeme šoupanou. Proč? Byli jsme pozváni na turnaj v šoupané do Astry, denního stacionáře, v Humpolci. A jak to dopadlo? Naše paní Hůd'ová se umístila na druhém místě a aktivizační pracovníce, Eva se Šárkou, se také umístily na druhém místě. Již se těšíme na další klání, tentokrát zase u nás.

U Panských

- V letošním masopustním průvodu se prošly známé osobnosti jako Jan Žižka, královna Kleopatra a císař Nero. K nim se přidaly pohádkové postavy – Nastěnka z Mrazíka, Červená Karkulka, hodná babička a zlý vlk. Objevil se i tajemný duch, fotbalový fanoušek, mimino a nezbedná školačka. V kuchyni nám upekli výtečné koblížky a uvařili horký punč. K poslechu i tanci nám na harmoniku zahrál Marek Vítů. Odpoledne se podařilo a všichni jsme si ho užili.

- V posledním březnovém týdnu jsme od paní Lipenské vyslechli přednášku na téma „Putování na posvátná místa“.
- Koncem března se naše tříčlenné družstvo vydalo na vědomostní soutěž Kufr, která se konala v budově Husova. Soutěž byla zajímavá a napínavá a i když jsme skončili předposlední, odpoledne jsme si užili a zpět se vraceli s novými zážitky a dobrou náladou.
- Hudební vystoupení olomoucké agentury Viola se jako vždy povedlo. Sešli jsme se v hojném počtu a od srdce si s muzikanty zazpívali.

- Čarodějnice letos přiletěly přesně 30. dubna. Čarovným košťátkem z nás ometly pavučiny a nemoci a pozvaly nás na hostinu. Protože nám počasí nepřálo, špekáčky skončily v mrazáku a hostinu jsme přesunuli do čarodějnického doupěte. Všichni dostali cukrovou myšku a žízalu, sýrového slepýše, čarodějné jednohubky, ovocný špízeček a elixír zdraví. Nakonec čarodějnice opět odletěly do Temného hvozdu, ale za rok se prý zase vrátí ☺.

- Paní Lipenská nám svým vyprávěním přiblížila Tajný život psů a koček.
- V dubnu jsme začali další dějinné období – Starověk. V rámci toho jsme se podívali na výpravný film Poslední legie, z období pádu Římské říše.
- V březnu, dubnu i květnu se konala narozeninová setkání oslavenců s vedoucí Domova paní Piskačovou. Setkání probíhala v příjemné atmosféře povídání a vzpomínání a samozřejmě nechyběla ani káva a zákusky.
- V zahradnictví pana Tomáška v Havlíčkově Brodě jsme nakoupili květiny na osazení truhlíků. Sazení jsme raději nechali až po „zmrzlých“ a už se moc těšíme, až se budeme kochat jejich krásou a vůní při posezení na

terasách. Naše obyvatelka paní Marie Koubková vyplela záhony na zahradě a zasadila jiřiny a gladioly, aby nám bylo hezky i při procházkách kolem budovy. Při práci jí pomáhal pan Milan Čečetka. Za jejich pomoc při péči o zahradu tímto děkujeme.

- Jaké by to byly Velikonoce bez mazanců a beránka...Společně jsme poseděli při Velikonočním vyprávění u kávy a upečené dobroty jsme s chutí snědli.

Břevnice

- Se zimou jsme se rozloučili masopustním rejem, který byl se vším všudy – dobré jídlo, veselá muzika i zpěv. Opět k nám zavítal pan harmonikář a při poslouchání písní jsme si pochutnali na výborných koblížkách a jitrnicích. Nechyběl ani tanec!

- V březnu sice sluníčko moc nezahřálo, přesto nás neodradilo od procházek. Abychom se zahřáli, pekli jsme sladké buchty, navštívili jsme kavárnu, nebo jsme při svatebních koláčcích vzpomínali na svatbu a vše,

co k ní patří. Využili jsme i pozvání z Domova Husova a dojeli si na MDŽ poslechnout hudební vystoupení.

- Hned jak se venku udělalo trochu teplo, užívali jsme si i my první letošní kafičko venku na zahradě. Na lavičce pod lípou chutná mnohem lépe.

- Velikonoční svátky jsme prožili se vším, co k tomu patří. Barvili jsme vajíčka, pletli pomlázky, pekli mazance, beránka i jidáše. S přípravou na Velikonoce nám pomohlo plno ochotných rukou. I díky nim jsme mohli bohatě přivítat koledníky – malé i velké a žádný z nich neodcházel s prázdnou.

- Hospodářství i zahrada vyžadují naši pozornost. Opravili jsme ohradu, která již hostí jehňata - naše pravidelné obyvatele. Je nejvyšší čas zasázet

květiny, vše připravit na setbu, poklidit zahradu. S jarem přišli i malí králíci, kteří nám připomínají krásu i křehkost života.

Společné zážitky

Vymazlená kavárna

V březnu jsme si udělali hezké dopoledne a s obyvateli ze všech domovů Husova, U Panských a Břevnice jsme společně poseděli u kávy a výborných dortíků v havlíčkobrodské Vymazlené kavárně. Přitom jsme pozorovali přítomné pobíhající dětičky. Kavárna je totiž zařízena i pro rodiče s malými dětmi. Je zde velký dětský koutek s hračkami, aby si maminky a tatínkové mohli v klidu posedět a popovídat. Dopoledne nám uteklo jako voda a ani se nám nechtělo zpět.

Návštěva Telče

Před dvěma měsíci, při pravidelné společné poradě aktivizačních pracovníků, jsme se rozhodly, že uděláme pro klienty našich Domovů výlet do Telče. Řekly jsme si, že pojedeme v květnu, kdy už je tepleji a většinou svítí slunce. Chyba byla, že jsme se nepodívaly do kalendáře.

Vybraly jsme datum 15. 5., kdy má svátek Žofie. A svatá Žofie políčka často zalije, tak nám říká pranostika.

Ráno v den výletu bylo venku sedm stupňů a bylo zataženo. Autobus pro nás přijel na určená místa a my svým klientům pomohly nastoupit.

První problém byl vysoký schůdek do autobusu. V Břevnici jsme si vypůjčili stoličku a je po starosti. Klienti v autobuse, vozítka uskladněná v kufru autobusu a jede se přímou cestou do Telče. Aby nám cesta rychleji utíkala, vyprávíme si pověsti o Telči.

V Telči vystupujeme z autobusu a fouká studený vítr. Honem, honem, ať jsme v teple. Rychlejší chůzí jsme se přesunuli do kavárny pod zámek na kafičko, zákusek a rázem je nám horko. Pak ještě prohlídka náměstí a i přes nepřízeň počasí jsme si prohlédli nádherné štítové domy a jejich znamení.

O půl druhé na nás v restauraci U kapra v Třešti čekali s obědem.

Pochutnali jsme si na výborném vývaru a kuřecím řízku s bramborem a spokojeni jsme se vraceli domů.

A tak se těšíme na další společný výlet.

Co chystáme

Husova

- Vyprávění paní Lipenské
- Prodej textilu
- Pokračování projektu Česká republika
- Brodské pověsti – společná hra žáků osmých tříd a seniorů
- Turnaj v šoupané, v kuželkách
- Výlety na Peleštrov, do Světlé nad Sázavou, Lipnice nad Sázavou
- Vycházka za koňmi do parku PL
- Návštěva Domova v Břevnici
- Zmrzlinová a koktejlová párty

U Panských

- Muzikoterapii
- Vystoupení dětí z MŠ
- Zmrzlinovou párty
- Melounové hody
- Výlet do lesa na houby
- Návštěva Břevnice, posezení v kavárně, výlet na Lipnici
- Pokračování projektu Barevný čas aneb trocha historie nikoho nezabije 😊
- Sportovní hry

Břevnice

- Blíží se léto a s ním i spoustu práce na zahrádce a v našem hospodářství. Těšíme se, až nám povyrostou králíčci, plánujeme založit chov křepelek. Postupně nám rozkvetne zahrada a začneme sklízet, co jsme si zaseli.
- Chystáme se na sběr lípy, bezu, přípravu bezinkového sirupu a těšíme se na ochutnávku čerstvě uvařeného pampeliškového medu. Nezapomeneme ani na letní ohýnek a opékání špekáčků při tramské muzice.
- Zveme Vás na naši tradiční pouť pod lipami, která se bude konat dne 4. června v 10 hodin za každého počasí.

Společenská rubrika prosinec – únor

Oslavili životní jubileum:

Husova

Jaroslava Stránská (65 let)

Jaroslava Šmeralová (80 let)

Jiří Culek (85 let)

Oslavencům přejeme hodně spokojenosti, klidu a životního optimismu.

U Panských

Lenka Brabcová (75 let)

Přivítali jsme nové obyvatele:

Husova

Miloslava Klejchová

Alois Koudela

U Panských

Marie Sedláková

Václav Janošák

Marie Červená

Václav Kočí

Břevnice

Dáša Deverová

Všem novým obyvatelům přejeme, aby se jim v našem Domově dobře žilo!

Opustili nás:

Husova

Drahomíra Pešoutová

Ladislav Prokeš

U Panských

Marie Veselá

Zdeňka Plevová

Petr Fahrner

Stanislav Janč

Břevnice

Anna Jarošová

Na všechny, kdo nás opustili, vzpomeneme při bohoslužbách.

Manžel se štourá v jídle a ptá se své ženy: "To je zase z plechovky?"

Ano, zlatíčko. Na plechovce byl tak roztomilý pejsek a navíc na ní stálo: "Pro vašeho miláčka", tak jsem neodolala."

Hádají se Francouz a Čech o národnosti Adama a Evy.

Francouz říká: "Ten, kdo kvůli své družce obětuje žebro, nemůže být nikdo jiný než Francouz."

Čech mu odpoví: "Ten, kdo může chodit s holým zadkem a myslet, že je v ráji, nemůže být nikdo jiný než Čech".

Anketa

Anketní otázka z minulého čísla: **Jak jste doma slavili Velikonoce?**

- Dělalí jsme perníčky, mazanec, chlebičky, barvili vajíčka a chlapům místo kořalky jsem dávala řízky.
- Kdo si to má pamatovat, to už je dávno.
- Vajíčka jsme nebarvili, dětem jsme kupovali čokoládová a chlapi dostali kořalku.
- Prací, pomáhal jsem manželce v kuchyni.
- Klukům jsem musel udělat pomlázky, koledovat jsem nechodil, protože to vždycky špatně dopadlo. Pantátovi jsem upletl pomlázku a on šel koledovat. Domů se pak vrátil po čtyřech a to obešel jen pár baráků.

Nová anketní otázka: Zažili jste kácení máje a jak na to vzpomínáte?

- Vaše odpovědi na anketní otázku: můžete napsat anonymně a vhodit do schránky na stížnosti, nebo sdělit aktivizačním pracovnícím

Vydává:

Adresa sídla: Domov pro seniory Havlíčkův Brod, Husova 2119, 580 01 Havlíčkův Brod
Redakční rada: Hana Hlaváčková, Petra Trefilová, Marie Prášková, Hana Kubátová,
Eva Hedbávná, Lenka Drahošová

Zpracovala: Hana Kubátová

Vydáno dne: 31. 5. 2019

Uzávěrka příštího čísla: 23. 8. 2019

Kontakt a náměty do příštího čísla: e.hedbavna@ddhb.cz